

Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri määruse „Kasutusest välja langenud hoone lammutamise toetuse tingimused ja kord“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

Määrusega kehtestatakse kasutusest välja langenud hoone lammutamise toetuse kasutamise tingimused ja kord eesmärgiga soodustada elukeskkonna terviklikku väljaarendamist ja kestlikku majandamist maa-alade korrastamise ning risustavate üksikelementide likvideerimise kaudu.

Toetusprogrammi vahendite kasutamine toimub Vabariigi Valitsuse 26. juuli 2012. a korraldusega nr 332 heaks kiidetud „Looduskaitse arengukava aastani 2020“ meetme 2.3 „Maastike mitmekesisuse tagamine“ alapunkti 3 „Risustatud alade korrastamine ning risustavate üksikelementide likvideerimine“ ja majandus- ja taristuministri 3. veebruari 2015. a käskkirjaga nr 15-0040 kinnitatud „Kasutusest välja langenud munitsipaalomandisse kuuluva või hoonestusõigusega koormatud kinnisasjal asuva elamu lammutamise toetamise meetme toetuse andmise tingimused“ alusel.

17.07.2017 jõustus riigieelarve seaduse täiendus, mille kohaselt kehtestab minister määrusega tingimused ja korra ministeeriumi valitsemisala vahendite arvelt riigisisese toetusprogrammi elluviimiseks, toetusprogrammist vahendite saamiseks ning saadud vahendite kasutamiseks, kui nimetatud tingimused ja kord ei tulene muust õigusaktist (§ 53¹ lõige 1).

Asjakohase volitusnormi õigusakti sisseviimise tulemusena peame vajalikuks toetuse kasutamise tingimuste määrusena kehtestamist, kuna riigieelarve raha tuleks jagada üldakti alusel. Seejuures tõstetakse toetuse piirmäära ja laiendatakse toetuse objekte, et oleks võimalik kasutusest välja langenud koolimaja, lasteaeda jms lammutada antava toetusega. 31.12.2017 seisuga on toetust eraldatud 28 kohalikule omavalitsusele 53 elamu osas summas 554 220 eurot. Aktiivseimad taotlejad on olnud Sillamäe linn, Koonga vald ning Tallinna linn. Suurim toetus summas 60 000 eurot on eraldatud Kohtla-Järve linnale. Seni eraldatud toetuste ja toetuse rahastamiseks riigieelarvest eraldatud ja kavandatud vahendite mahtu arvestades peame otstarbekaks tõsta toetuse piirmäära seniselt 60 000 eurolt 100 000 euroni.

Kasutusest välja langenud munitsipaalomandisse kuuluvate või hoonestusõigusega koormatud kinnisasjal asuvate hoonete lammutamisel toetab riik lammutamisega seonduvaid kulusid 70% ulatuses projekti maksumuse hinnast. Toetuse eesmärgiks on lammutuskulude osalise riikliku toetamise abil aidata kohalikke omavalitsusi lammutada kasutusest välja langenud hooneid, mis on muutunud varisemis- või tuleohtlikuks ja mille renoveerimine või võõrandamine on ebaotstarbekas, vabastamaks maa-ala taas loodusele, põllumajandusele või võimaldada kujundada see avalikuks ruumiks.

Eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ehitus- ja elamuosakonna peaspetsialist Kaie Kunst (tel: 625 6366, e-post: kaie.kunst@mkm.ee). Õiguslikke ettepanekuid tegi eelnõule Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Hendrick Rang (tel: 625 6351, e-post: hendrick.rang@mkm.ee) ja keeleliselt toimetab referent-keeletoimetaja Kristiane Liivoja (tel: 625 6370, e-post: kristiane.liivoja@mkm.ee).

2. Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb 6 peatükist ja 19 paragrahvist.

Paragrahviga 1 kehtestatakse toetuse andmise eesmärk.

Toetuse andmisel soovitakse suunata kohalikke omavalitsusi kohandama elukeskkonda elanikkonna vajadustele vastavaks kasutusest välja langenud hoonete lammutamise teel ning seeläbi avaldada positiivset mõju piirkonna arengule, sealhulgas ettevõtluskeskkonnale ja majandusele, ja elukeskkonna, sealhulgas avaliku ruumi, kvaliteedile. Riigi toetus panustab kohaliku omavalitsuse võimekusse investeerida tegevustesse, mis soodustavad kvaliteetse elukeskkonna terviklikku väljaarendamist, vajalikku asustuse suunamist ja piirkonna hoonefondi kestlikku arengut.

Paragrahviga 2 kehtestatakse määruses toetatavatele tegevustele vähese tähtsusega abi kohaldumine juhul, kui toetuse taotlejaks on eraõiguslik juriidiline isik ehk kohaliku omavalitsuse üksuse (edaspidi *KOV*) valitseva mõju all oleva üksus. Vähese tähtsusega abi andmisel ei ole oluline abi saaja õiguslik seisund ega rahastamise viis - riigiabi kontekstis võib lugeda ettevõtjateks peale tavapäraste äriühingute ka mittetulundusühinguid, seltsinguid, kohaliku omavalitsuse üksusi ja teisi ametiasutusi. Toetuse lugemisel abiks või mitte-abiks lähtub abi andja riigiabi tingimustest, mis peavad olema üheaegselt täidetud, et toetust saaks lugeda riigiabiks. Antud toetuse kontekstis tuleks tuvastada, kas toetuse taotleja tegeleb majandustegevusega ja võimaliku abi saamine moonutab konkurentsi.

Vähese tähtsusega abi määrus ei laiene KOVist toetuse saajale, kuna lammutustööd ei kuulu EÜ asutamislepingu artikli 87 kohaldamisalasse - elamumajanduse ja valla- või linnavara valitsemise korraldamine on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 alusel KOV-i ülesandeks. Lisaks kasutab KOV avaliku ülesande täitmiseks enamasti KOV-i eelarvelisi vahendeid ning sellisel juhul antud tegevusega riigiabi ei kaasne, sest riigiabi käsitlev regulatsioon ei käsitle iseendale abi andmist. Lammutustoetuse raames saab KOV riigieelarvelist toetust, kuid lammutustegevuste ressursi muutumine KOV eelarvest riigieelarveliseks toetuseks ei too kaasa riigiabi.

Sätte kohaselt kohaldub kohaliku omavalitsuse üksuse valitseva mõju all oleva üksusele vähese tähtsusega abi andmisele komisjoni määrus nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes. Komisjoni määrus kehtib kõikides majandussektorites antava abi suhtes, välja arvatud ettevõtjatele, kes tegutsevad kalandus- ja vesiviljelussektoris, ning ettevõtjatele, kes tegelevad põllumajandustoodete esmase tootmise, töötlemise ja turustamisega. Komisjoni määruses on kehtestatud abi ülemmäär (200 000 eurot), millest väiksemate summade puhul ei mõjuta abi liikmesriikide vahelist kaubandust ega moonuta või ähvarda moonutada konkurentsi. Seetõttu ei kohaldata vähese tähtsusega abi suhtes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõiget 1 ega kehti nimetatud lepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustus, st ei ole vaja esitada komisjonile riigiabi teatist ega grupierandi teatist.

Enne vähese tähtsusega abi andmist peab abi andja kontrollima, kas kavandatav abi ning abi, mille ettevõtja on saanud jooksva eelarveaasta ning kahe eelneva eelarveaasta jooksul, ei ületa vastavat vähese tähtsusega abi ülemmäära. Abi andja peab abi saajat kirjalikult (viitega

komisjoni määrusele nr 1407/2013) teavitama abi summast ja asjaolust, et tegemist on vähese tähtsusega abiga (nt taotluse rahuldamise otsuses).

Paragrahvis 3 on defineeritud olulisemad mõisted. Muuhulgas defineeritakse „taotleja“ kui KOV, kelle kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses määratud ülesandeks on elamumajanduse ja valla- või linnavara valitsemise korraldamine, või tema valitseva mõju all olev üksus, kelle põhikirjaliseks tegevuseks on elamumajanduse ja valla- või linnavara valitsemise korraldamine KOV-i territooriumil või kes seaduse alusel antud haldusakti või halduslepingu alusel täidab vastavaid avaliku halduse ülesandeid. Seega toetatakse KOV-i või tema valitseva mõju all olevat üksust, kelle õigusaktist tulenevaks ülesandeks on elamumajanduse ja valla- või linnavara valitsemise korraldamine. Kuna KOV võib korraldada oma ülesannete täitmist näiteks asutuse, ameti või KOV-i enamusosalusega äriühingu kaudu, näeb käesolev määrus ette toetuse andmist ka üksusele, kes haldusakti või halduslepingu alusel täidab vastavaid avaliku halduse ülesandeid. Vastavaks üksuseks võib olla KOV-i valitseva mõju all olev eraõiguslik juriidiline isik, näiteks Varahaldus OÜ. Määrus ei reguleeri KOV-i tegevuskulude toetamist.

Toetus on suunatud hoonete (ehitusseadustiku (edaspidi *EhS*) § 50 lõike 7 punkti 1 alusel kehtestatud ehitise kasutamise otstarvete loetelu kohane ühe korteriga elamu, kahe või mitme korteriga elamu, hoolekandeaustuse ja ühiselamu hoone ja haridus- ja teadushoone) lammutamisele. 2013. aastal Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi läbiviidud uuringust selgub, et aastaks 2030 on kasutusest välja langenud ligi 1000 elamut, mida ei ole otstarbekas renoveerida ja mis kuuluksid lammutamisele. Hinnangut toetavad nii demograafilised kui ka regionaalarengu trendid. Hoonete üleval pidamine peaks olema efektiivne ja jätkusuutlik. Seega peab KOV nt hindama, milliste elamute üleval pidamine on jätkusuutlik, need renoveerima ja neisse elanikud asustama ning teised lammutama. Antud toetus panustab KOV-i vastava võimekuse arendamisse. Hoonestusõiguse 15-aastane tähtaeg peaks samuti toetama KOV-i motivatsiooni hoonefondi jätkusuutlikuks arendamiseks vajalike otsuste ja tegevuste tegemisel, sealhulgas riikliku toetuse taotlemisel.

Paragrahviga 4 kehtestatakse taotluste menetleja. Taotluste menetleja, väljamaksete teostaja ja järelevalve teostaja on Sihtasutus KredEx (edaspidi *KredEx*). KredExil on eelnimetatud tegevuste elluviimise kogemus ja kompetentsus.

Paragrahviga 5 kehtestatakse toetatavad tegevused, abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud.

Lõike 1 kohaselt toetatakse toetuse andmise eesmärgi saavutamisele suunatud tegevust. Toetuse andmisega kaasneb parem võimekus tagada hoonefondi jätkusuutlikku uuenemist, energiatõhususe näitajate parandamist ning ülalpidamiskulude vähendamist. Samuti paraneb avaliku ruumi sidusus.

Lõike 2 kohaselt on abikõlblikud kasutusest välja langenud hoone lammutamise projekteerimise ja lammutamise kulud ning lammutusjätmete käitlemise ja krundi korrastamisega seotud kulud. Kinnistu haljastamisega seotud kulud on abikõlblikud kuni 10% ulatuses projekti kõigist abikõlblikest kuludest. Projekteerimise kulu on abikõlblik juhul, kui projekteerimisele järgneb koostatud projekti alusel lammutamine ning projekteerimistööd on teostatud pärast määruse jõustumist. Hoone osalisel lammutamisel juhul, kui säilitatavat osa kasutatakse edaspidi sihtotstarbeliselt, peavad hoone tehnosüsteemid olema eraldatavad.

Lõikes 3 kehtestatakse, et kõik kulud peavad olema põhjendatud, dokumenteeritud ja taotluses kirjeldatud. Abikõlblikke kulusid tuleb tõendada vastavate taotleja tasutud arvete maksekorralduste või arvelduskonto või krediitkaardi väljavõtetega. Riikliku toetuse kasutamise läbipaistvuse ja kontrollitavuse eesmärgil ja tulenevalt KOV-i finantsjuhtimise põhimõtetest ei ole sularahatehingud toetuse andmise raames lubatud.

Lõikes 4 kehtestatakse kulu arvestamise põhimõtted. Kulu tekkimise päevaks loetakse kuludokumendi koostamise kuupäeva.

Lõikes 5 loetletakse mitteabikõlblikud kulud. Määruse kohaselt ei eraldata vahendeid üksikute tegevuste elluviimiseks, vaid toetatakse kasutusest välja langenud hoone lammutamiseks elluviidavat kompleksset tegevust ja abikõlblikud on tegevustega seotud põhjendatud ning olulised kulud.

Lõike 6 kohaselt peavad toetuse saamise aluseks olevad tegevused olema kehtivate õigusaktidega kooskõlas. Projekteerimist ja ehitamist teostav ettevõtja peab olema pädev vastava teenuse osutamiseks ja vastama EhS-i §-de 21–24 nõuetele.

Paragrahvi 6 kehtestatakse toetatavate tegevuste abikõlblikkuse periood.

Taotlejal on kohustus teostada elluviidavad toetatavad tegevused 12 kuu jooksul toetuse taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates. Seejuures ei tohi taotleja alustada projektiga seotud tegevusi ega võtta kohustusi nimetatud tegevuste elluviimiseks enne taotluse esitamist KredExile. Erandiks on projekteerimise kulu, mis on abikõlblik alates 2015. aasta 3. veebruarist ehk alates meetme tingimuste kinnitamisest. Toetatavate tegevuste teostamisaja pikendamine on võimalik ühekordselt kuni 12 kuu võrra põhjendatud juhtudel taotleja avalduse alusel.

Paragrahvi 7 kehtestatakse toetuse määr ja maksimaalne toetussumma. Omafinantseeringu määr ja maksimaalne toetussumma kehtestatakse, kuna see aitab projekti muuta taotleja jaoks n-õ enda omaks, st tagab motivatsiooni ning seega ollakse hoolikam ka projekti realiseerimisel.

Lõike 1 kohaselt on toetuse maksimaalne määr 70% projekti abikõlblikest kuludest. Omafinantseeringu määr on seega 30% ning selle tagamise viisile määrus piiranguid ei sea.

Lõike 2 kohaselt on maksimaalne toetussumma 100 000 eurot taotleja kohta. Toetussumma piirmäär kehtib taotleja kohta, lähtudes § 3 lõikes 2 kehtestatust ehk taotlejana käsitatakse kas konkreetset KOV-i või tema valitsemisala ettevõtet, sõltuvalt sellest, kuidas KOV on oma ülesannete täitmist korraldanud. Piirsumma tõuseb 40 000 euro võrra 100 000 euroni ja kui KOV on eelnevalt toetust saanud, arvestatakse ka seni eraldatud toetust.

Lõike 3 kohaselt kehtib määrusest nr 1407/2013 tulenevalt, et vähese tähtsusega abi ülemmäär kehtib ettevõtja kohta sõltumata sellest, kas abi antakse täielikult või osaliselt KOV-i, riigi või Euroopa Liidu vahenditest. Määruse nr 1407/2013 alusel antud vähese tähtsusega abi ei tohi kumuleerida riigiabiga samade abikõlblike kulude osas, kui summeerimise tulemusel ületab abi osakaal üldises grupierandi määruuses või Euroopa Komisjoni otsustes sätestatud osakaalu või abisummat. Abi kumuleerimisel tuleb arvesse võtta ka põllumajandusliku vähese tähtsusega määruse (Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi

suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9–17)) või kalandusliku vähese tähtsusega abi määruse (Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.06.2014, lk 45–54)) alusel ettevõtjale antud vähese tähtsusega abi.

Abi võib kumuleerida määruse nr 360/2012 (Komisjoni määrus (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13)) kohaselt antud vähese tähtsusega abiga kuni selles määruses sätestatud abi ülemmäärani.

Lõike 4 eesmärgiks on, et oleks määrusest üheselt selge, et taotleja võimalused toetust saada sõltuvad sellest, kui palju ta on seni vähese tähtsusega abi saanud.

Paragrahviga 8 reguleeritakse toetuse taotlemist.

Lõikes 1 kehtestatakse, et taotlus toetuse saamiseks esitatakse KredExi kinnitatud vormil. Taotlusvorm koos lisade ja lisadokumentidega esitatakse eelistatult KredExi e-keskkonna kaudu. Lubatud on taotluse esitamine KredExile ka digitaalselt allkirjastatuna e-kirjaga. Taotluse esitamise kuupäev ei tohi olla varasem taotluste vastuvõtmise alguskuupäevast.

Lõike 2 kohaselt toimub toetuse taotlemine jooksvalt kuni toetuste eelarve ammendumiseni.

Lõike 3 kohaselt informeerib KredEx taotlejaid taotluste vastuvõtmise alguskuupäevast ja toetuse andmise üldtingimustest oma veebilehel vähemalt 10 päeva enne toetuse taotluste vastuvõtu algust. Juhul, kui esitatud taotluste maht ületab toetuste eraldamise eelarve, informeerib KredEx oma veebilehel toetuse taotluste vastuvõtmise peatamisest.

Paragrahviga 9 kehtestatakse nõuded taotlejale.

Lõikes 1 kehtestatakse täpsustavad nõuded taotlejale.

Lõike 2 kohaselt ei või taotlust esitada taotlejad, kes on rikkunud KredExiga sõlmitud lepingu tingimusi, mille tagajärjel on toetus vähemalt osaliselt tagasi nõutud.

Paragrahviga 10 kehtestatakse taotleja kohustused.

Paragrahv 11 sätestab üksikasjalikud nõuded taotlusele ja taotluse lisadokumendid. Omandiõigust tõendab kinnistusraamatu kanne. Juhul, kui kinnistusraamatus pole vastavad andmed taotluse menetlejale mingil põhjusel kättesaadavad, tuleb taotluse lisadokumendina esitada kas kinnistusraamatu väljavõte või asjaõigusleping (koopia).

Paragrahvis 12 kehtestatakse taotluse menetlemise kord. Menetlemise kord on tavapärane. Taotluste menetlejaks on KredEx, kellel on asjakohaste tegevuste elluviimiseks vajalik pädevus, kogemus ja väljatöötatud protseduurid ning selles ja järgnevatel paragrahvides (§-d 12–15) kehtestatud menetlemise kord tuleneb haldusmenetluse seaduses sätestatud haldusmenetluse korrast.

Paragrahviga 13 kehtestatakse taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või rahuldamata jätmise tingimused ja kord.

Paragrahviga 14 kehtestatakse taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamise tingimused ja kord.

Paragrahviga 15 kehtestatakse toetuse väljamaksmise tingimused.

Paragrahvis 16 kehtestatakse aruannete esitamise tähtajad ja kord. Toetuse saaja peab esitama KredExile digiallkirjastatud toetuse kasutamise lõpparuande toetuse väljamaksetaotluse esitamisel.

Paragrahviga 17 kehtestatakse toetuse tagasinõudmise alused ja kord kooskõlas riigieelarve seaduses sätestatuga.

Paragrahviga 18 kehtestatakse toetuse saaja õigused ja kohustused lähtuvalt määrusega kinnitatud nõuetest.

Paragrahviga 19 kehtestatakse KredExi kui taotluste menetleja ning väljamaksete ja järelevalve tegija õigused ja kohustused.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu vähese tähtsusega abi puudutavad sätted on kooskõlas komisjoni määrusega nr 1407/2013.

4. Määruse mõju

Praegune elukeskkond on kujunenud looduse ja inimese ajalooliselt muutlikus koosmõjus, sõltudes seega tuntaval määral sotsiaal-majanduslikest muutustest. Probleemiks on tõusnud maastiku risustatus, sealhulgas kasutusest osaliselt või täielikult välja langenud hooned.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 2013. aastal läbiviidud uuring näitab, et 2013. aasta seisuga oli KOV-ide küsitluse tulemusena lammutamisele kuuluvaid tühje korterelamuid 253. Aastaks 2030 prognoositi rahvastikutrende arvestades 644 probleemse korterelamu lisandumist.

Tühjade ja tühjenevate hoonete üleval pidamine ei ole elamumajanduse seisukohalt efektiivne. Olemasoleva hoonefondi tõhusamaks kasutamiseks ja kulude säästmiseks tuleks nt tühjenevate korterelamute elanikke asustada elamutesse, mis on jätkusuutlikud, ja tühjad hooned lammutada, et tagada turvaline ja elamisväärne elukeskkond.

Probleemi pikaajaliselt jätkusuutlik lahendus vajab muidugi ka planeeritud sekkumist – koos rahvastiku vähenemisega tuleb elukeskkonda kohandada. Ruumilise planeerimise kaudu on KOV-il võimalik määrata üldised reeglid hoonestuse, välisruumi ja infrastruktuuri kohalikele eeldustele ja vajadustele vastavaks kohandamiseks ning kompleksse lahenduse rakendamiseks. Riik suunab siinkohal regulatsiooni ja toetusega, et elukeskkonna planeerimine ning hoonetega tegelemine oleks kohalikul tasandil efektiivne. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 1 kohaselt on KOV-i ülesanne korraldada oma haldusterritooriumil elamu- ja kommunaalmajandust.

Riiklikku toetust ei saa käsitleda pelgalt eelarvelise kuluna. Riigi poolt vaadatuna on see parim võimalik investeering tulevikku, kuna seeläbi on võimalik kujundada uutele põlvkondadele parem ning kvaliteetsem elukeskkond. Kaudselt aitab see parandada sotsiaal-majanduslikku keskkonda ja suunata töö- ja elukohavalikuid.

Eeltoodu alusel võib tõdeda, et määruse rakendamisega kaasneb positiivne mõju majandusele, elu- ja looduskeskkonnale ning regionaalarengule. Määruse rakendamisega ei kaasne olulist mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele, sotsiaalvaldkonnale ega riigiasutuste ja KOV-ide korraldusele.

5. Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused

Meetme eelarve sõltub riigieelarvest selleks sihtotstarbeks suunatavast mahust. Aastatel 2015–2017 on kasutusest välja langenud elamu lammutamise toetuseks eraldatud 554 220 eurot. Riigi eelarvestrateegia kohaselt kavandatakse perioodil 2018–2022 riigieelarvest toetust rahastada kogumahus 2 575 000 eurot, sellest 400 000 eurot 2018. aastal.

6. Määruse rakendamine ja jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine ja huvigruppide kaasamine

Eelnõu esitati EIS-i vahendusel Justiitsministeeriumile, Keskkonnaministeeriumile, Rahandusministeeriumile, Kultuuriministeeriumile ja Eesti Linnade ja Valdade Liidule kooskõlastamiseks.

Justiitsministeerium kooskõlastas eelnõu märkusteta. Keskkonnaministeerium ja Eesti Linnade ja Valdade Liit kooskõlastas eelnõu märkustega. Rahandusministeerium ja Kultuuriministeerium kooskõlastasid eelnõu vaikimisi.

Esitatud märkused ja ettepanekud ning nendega arvestamine või arvestamata jätmise põhjendus on seletuskirja lisan.

Lisa. Arvestatud ja arvestamata jäetud märkuste ja ettepanekute tabel

Arvestatud ja arvestamata jäetud märkuste ja ettepanekute tabel

Märkuste ja ettepanekute esitaja	Märkuste ja ettepanekute sisu	Arvestatud või arvestamata jätmise põhjendus
Keskkonnaministeerium	Eelnõu § 11 lg 2 p 4 sätestab, et taotluse lisadokumendid on ehitusseadustiku kohane ehitusprojekt ja ehitusluba. Ehitusseadustiku kohaselt on kuni 60 m ² suuruse ehitusaluse pinnaga ja kuni 5 m kõrguste elamute lammutamine lubatud ehitusprojekti ja ehitisteatise alusel. Teeme ettepanku täiendada eelnõu § 11 lg 2 p 4 järgmiselt: „ehitusseadustiku kohane ehitusprojekt ja <i>ehitisteatis</i> või ehitusluba.“.	Arvestatud
	Eelnõu § 12 lg 6 sobib oma sisult paremini eelnõu § 13 lõike 5 esimeseks punktiks, kuna sätestab, millal jäetakse taotlus rahuldamata.	Arvestamata jäetud. Tuleneb loogiliselt eelnevatest lõigetest, milles reguleeritakse taotleja ja taotluse nõuetele vastavust.
	Eelnõu § 15 lg 3 sissejuhatav lause: „Toetuse saaja peab KredExile esitama kulude tekkimist tõendavad dokumentide koopiad...“ tuleks sõnastada järgmiselt: „Toetuse saaja peab KredExile esitama kulude tekkimist <i>tõendavate</i> dokumentide koopiad...“, sest kulude tekkimist tõendavad dokumendid, mille koopiaid esitada tuleb.	Arvestatud
	Eelnõu § 17 lg 5 ja § 18 lg 2 p 4 on kasutatud mõistet „tähtpäev“. Ilmselt on mõeldud siiski mõistet „tähtaeg“, mida oleks korrektne kasutada.	Arvestamata jäetud. Mõiste „tähtpäev“ kasutamine on täpne. TsÜs § 135 lg 2: Tähtaeg lõpeb tähtpäeva saabumisel. Sätetes on mõeldud tähtpäeva.
Eesti Linnade ja Valdade liit	Täiendada § 1 p 1 peale sõna "elamute" sõnadega "ja sotsiaalse infrastruktuuri objektide".	Arvestatud

	<p>Eelnõu on juba oma pealkirjas rangelt piiritletud ainult elamute lammutamisega, kuid meie liikmed on toonud välja olukordi, kus inimeste vahetus elukeskkonnas asub kasutusest välja langenud hooneid, mille otstarve ehitisregistri järgi ei ole elamu, kuid asub elamupiirkonnas ja vajaks lammutamist. Sellest tulenevalt palume kaaluda võimalust laiendada toetuse objekte, et oleks võimalik ka näiteks kasutusest välja langenud koolimaja, lasteaeda jms lammutada antud meetmes antava toetusega.</p>	
	<p>Palume üle vaadata § 7 lg-d 1 ja 2 ning kaaluda võimalust seostada toetuse määr KOV-i põhitegevuste tuludega elaniku kohta; maksimaalne toetussumma taotleja kohta võiks sõltuda ka KOV-i elanike üldarvust.</p> <p>SA KredEx kaudu on omavalitsusüksustel võimalik väga piiratud koguses saada toetust kasutusest väljalangenud elamute lammutamiseks. Ühekordse toetusena ja regionaalseid erinevusi mitte arvestavana ei pruugi see olla piisav positiivsete muutuste esilekutsumiseks. Teadaolevalt tühjuna seisvate majade probleem on teravam just kiirema väljarände tempoga suuremates omavalitsustes, kus kasutusest väljalangenud korterelamud on mitmekorruselised ning nende lammutustööd on kallimad kui väiksemate elamute lammutus. Eelnõu sõnastuses ei sõltu toetuse määr ja maksimaalne toetussumma KOV-i elanike arvust ega põhitegevuste tuludest elaniku kohta, mis võib luua eeldusi ebavõrdsele kohtlemisele.</p>	<p>Arvestamata jäetud. Vastavalt 15.02.2018 valitsuskabineti nõupidamisel kokkulepitule suurendatakse omavalitsusüksuste kasutusest väljalangenud elamufondi lammutustoetuse piirmäära omavalitsusüksuse kohta 60 000 eurolt 100 000 euroni. Arvestades ka toetuse rahastamiseks riigieelarvest eraldatud ja kavandatud vahendite mahtu, ei ole võimalik kordades suuremaid vahendeid soovitud piirkondadesse suunata.</p>
	<p>Palume täpsustada, kas lammutamistoetust saab määruse eelnõu kohaselt taotleda KOV omandisse kuuluva korterelamu lammutamiseks, mis on ehitatud paarkümmend aastat tagasi, ehitus on jäänud lõpule viimata ning elamuna ei ole seda hoonet kasutatud.</p>	<p>Arvestatud sisuliselt. Elamu mõiste avatud eelnõu § 3 lõikes 3.</p>